

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski za 2021 r.

Aleksandrów Kujawski, kwiecień 2022 r.

SPIS TREŚCI

I. CELE I ZAŁOŻENIA ANALIZY.....	3
II. PODSTAWA PRAWNA.....	3
III. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	3
1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	3
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	5
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych - w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnym.....	6
4. Liczba mieszkańców.....	7
5. Liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy.....	7
6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski.....	7
7. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, ilość odpadów niesegregowanych i bioodpadów, pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	9
IV. OPŁATA Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	12
V. WNIOSKI.....	15

I. CELE I ZAŁOŻENIA ANALIZY

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski, sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności:

- 1) Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) Potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) Kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych - w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) Liczby mieszkańców;
- 5) Liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz., 888 ze zm.), w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 - 12 ww. ustawy;
- 6) Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski;
- 7) Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, ilość odpadów niesegregowanych i bioodpadów, pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

II. PODSTAWA PRAWNA

Analiza została przygotowana w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), gdzie określony został wymagany zakres przedmiotowy analizy.

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

III. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

- 1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu**

mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości:

- 1) selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Zgodnie z zasadą bliskości, na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699) odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Natomiast, w pozostałych przypadkach stosuje się art. 20 ust. 2 ww. ustawy: odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028” uchwalonym uchwałą nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 29 maja 2017 r. w sprawie „Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028” gmina Aleksandrów Kujawski należy do Regionu 3 – południowego, na którego terenie znajdują się 3 instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

Na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski funkcjonuje Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Służewie, zarządzana przez Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekoskład” Sp. z o.o., Służewo ul. Polna 87, gm. Aleksandrów Kujawski, która posiada status RIPOK do przetwarzania odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych: zmieszanych odpadów komunalnych (kod 20 03 01), odpadów biodegradowalnych (kod 20 02 01), oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania (kod 19 12 12) zostały przekazane do Instalacji Komunalnej w Służewie.

W roku 2021 strumień odebranych odpadów komunalnych zmieszanych 20 03 01 w gminie wynosił 1 641,34 Mg, natomiast strumień odebranych odpadów komunalnych zmieszanych 20 03 01 przez gminę wynosił 1 314,26 Mg.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami w roku 2021 wynikały wyłącznie z potrzeby doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Aleksandrów Kujawski, przede wszystkim w dziedzinie selektywnego zbierania odpadów, prawidłowej segregacji odpadów oraz organizacji miejsc zbierania odpadów komunalnych.

Gminy są zobowiązane osiągnąć do 31 grudnia 2021 roku:

- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 w wysokości co najmniej 20 % wagowo (osiągnięto 21,23 %);
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo (osiągnięto 98,93 %);
- osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych: 4,04 %.

W związku z koniecznością osiągnięcia w/w poziomów odzysku konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów z podziałem na następujące frakcje:

- a) szkła,
- b) papieru i tektury,
- c) tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych,
- d) bioodpadów,
- e) tekstyliów i odzieży,
- f) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- g) zużytych opon,
- h) odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych,
- i) przeterminowanych leków i chemikaliów,
- j) zużytych baterii i akumulatorów,
- k) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- l) igieł i strzykawek.

W dniu 19 lipca 2019 r. Sejm Rzeczypospolitej uchwalił nowelizację ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2019 poz. 1579). W związku z zaistniałymi zmianami Rada Gminy Aleksandrów Kujawski jest obowiązana dostosować regulamin do przepisów wydanych na podstawie przepisów wykonawczych w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tych przepisów tj. m.in. wprowadzenie standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju oraz wprowadzenie systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Dnia 26 października 2021 r. przyjęto Uchwałę Nr XXXVII/298/21 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski. Zgodnie z nią zmienia się § 11 pkt 1 lit. a Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski, stanowiącego załącznik do uchwały zmienionej, który otrzymuje brzmienie: a) z budynków wielolokalowych - nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem na terenie gminy Aleksandrów Kujawski odbiorem odpadów komunalnych objęto właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Nieruchomości niezamieszkałe (w tym budynki, w których prowadzona jest działalność gospodarcza) pozostały poza systemem i w tym wypadku prowadzona jest jedynie kontrola zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów komunalnych właścicieli tych nieruchomości z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

W wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm., uchylony z dniem 01 stycznia 2021 r.) została zawarta umowa z Przedsiębiorstwem Użyteczności Publicznej „Ekoskład” Sp. z o.o. w Służewie, ul. Polna 87, 87-710 Służewo. W ramach podpisanej umowy przedsiębiorstwo obsługuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), położony na terenie gminy Aleksandrów Kujawski w miejscowości Służewo ul. Polna 87, 87-710 Służewo, w miejscu zapewniającym łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców. Umowa na przewidywaną kwotę 3 157 603,20 zł w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych obowiązywała od 1 września 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. W ramach powyższej umowy właściciele nieruchomości zamieszkałych przy każdym odbiorze otrzymywali nieodpłatnie worki na odpady, w ramach uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami na zasadzie – ile właściciel nieruchomości wystawił danego koloru worków z odpadami danej frakcji w dniu wywozu, tyle otrzyma worków pustych danego koloru.

Poza Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne były odbierane 2 razy w roku u źródła w ramach zbiórki objazdowej zgodnie z wcześniejszym harmonogramem odbioru.

Całkowite koszty związane z obsługą systemu odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski w 2021 r. wyniosły 2 171 652,39 zł.

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. kształtują się na następującym poziomie:

- 1) Wpływy do budżetu z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **2 191 326,68 zł**
- 2) Naliczenia z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **2 551 860,24 zł**
- 3) Nadpłaty z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **57 714,96 zł**

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem odpłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2021 wystawiono 1034 upomnienia.

W sytuacji nieuregulowania przez Podatnika zadłużenia na podstawie upomnienia wystawiane są tytuły wykonawcze. Zostają one przekazane do Urzędu Skarbowego w Aleksandrowie Kujawskim celem dalszej realizacji. W 2021 roku wystawiono 190 tytułów wykonawczych.

Według raportu zaległości na dzień 31 grudnia 2021 r. zadłużenie z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi wynosi **361 637,16 zł.**

4. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski wynosiła 11 901 zgodnie z danymi z ewidencji ludności wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), właściciel nieruchomości obowiązany jest do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Na podstawie złożonych deklaracji na dzień 31 grudnia 2021 r. systemem gospodarowania odpadami objęto 8 923 mieszkańców wg danych z 3 632 deklaracji.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 - 12 ww. ustawy

W 2021 roku zostało skontrolowanych 30 indywidualnych podmiotów gospodarczych pod kątem posiadania podpisanej indywidualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych, z czego w 16 przypadkach odnotowano brak umowy na odbiór odpadów komunalnych u podmiotów, które nie są obowiązane do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy. Z tego tytułu udzielono 16 pouczeń właścicieli firm. Po rekontrolu 11 właścicieli indywidualnych działalności podpisało umowy na odbiór odpadów, a 5 było w trakcie załatwiania związanych z tym formalności. Z tego tytułu nie wystawiono żadnego mandatu w roku 2021.

W 2021 roku nie zastosowano wobec właścicieli nieruchomości prywatnych podwyższonej stawki opłaty na podstawie art. 6k ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.).

W 2021 roku przyjęta wysokość mandatu, który byłby nałożony na właściciela nieruchomości, który nie zbierał w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, o których mowa w art. 10 ust. 2 ww. ustawy, wynosiła 100 zł.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Aleksandrów Kujawski

Z terenu Gminy Aleksandrów Kujawski w roku 2021 r. odbiorem odpadów komunalnych „u źródła” (należy przez to rozumieć selekcję odpadów komunalnych bezpośrednio w miejscu ich powstawania) zostały objęte następujące frakcje odpadów (tab. 1): szkło oraz opakowania ze szkła, papier i tektura, tworzywa sztuczne i metal, odpady ulegające biodegradacji (w tym odpady zielone) oraz odpady zmieszane (w tym popiół).

Do PSZOK-u oprócz segregowanych odpadów komunalnych można było nieodpłatnie dostarczyć również przeterminowane igły i strzykawki, leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odzież i tekstylia, meble i odpady wielkogabarytowe oraz odpady budowlano-rozbiórkowe z gospodarstw domowych.

Z terenu Gminy odebrano w 2021 r. 2 306,74 ton odpadów segregowanych oraz 1 641,34 ton odpadów niesegregowanych (20 03 01), natomiast do PSZOK-u przyjęto 495,22 ton odpadów (tab. 2).

W 2021 r. ilość odpadów selektywnie zebranych odpadów na 1 mieszkańca wyniosła ok. 258,52 kg rocznie, a zmieszanych ok. 147,29 kg.

Tabela 1. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Aleksandrów Kujawski w 2021 r.

Kod odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	111,84
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,80
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	450,28
15 01 07	Opakowania ze szkła	296,23
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1334,43
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1314,26
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	111,16
Suma:		3 621,00

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych dostarczonych do PSZOK w Służewie w 2021 r.

Kod odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	6,94
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,06
15 01 04	Opakowania z metalu i żelaza	3,63
15 01 07	Opakowania ze szkła	6,50
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych (np. środki ochrony roślin)	0,68
16 01 03	Zużyte opony	10,83
16 06 04	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0,05
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz z rozbiórek i remont	65,65
17 01 02	Gruz ceglany	127,32

17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	3,41
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu	61,81
17 03 80	Odpadowa papa	9,70
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,04
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	2,76
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	2,66
20 01 10	Odzież	7,03
20 01 11	Tekstylia	0,38
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,11
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	1,27
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	10,94
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	1,85
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	69,40
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	12,94
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	68,26
Suma:		495,22

Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych służy właściwemu postępowaniu z odpadami, przez co zapobiegają zanieczyszczeniom środowiska naturalnego, a także pozwalają nie tylko na gromadzenie surowców wtórnych, ale także innych frakcji problemowych, które nie powinny znaleźć się w workach na odpady, typu odpady niebezpieczne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

7. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, ilość odpadów niesegregowanych i bioodpadów, pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 3b oraz 3c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), gminy są zobowiązane do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z obowiązującym do końca roku 2020 Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167) w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, do 31 grudnia 2020 r. obowiązywały poziomy przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Minimalne poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w poszczególnych latach

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%) w latach							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	12	14	16	18	20	30	40	50
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	36	38	40	42	45	50	60	70

Akt ten został zastąpiony przez Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530). Zgodnie z ww. Rozporządzeniem oraz art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo - za rok 2021;
- 25% wagowo - za rok 2022;
- 35% wagowo - za rok 2023;
- 45% wagowo - za rok 2024;
- 55% wagowo - za rok 2025;
- 56% wagowo - za rok 2026;
- 57% wagowo - za rok 2027;
- 58% wagowo - za rok 2028;
- 59% wagowo - za rok 2029;
- 60% wagowo - za rok 2030;
- 61% wagowo - za rok 2031;
- 62% wagowo - za rok 2032;
- 63% wagowo - za rok 2033;
- 64% wagowo - za rok 2034;
- 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, poziomy te przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Maksymalne poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji jakich nie można przekroczyć w poszczególnych latach

Pr (%)	Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 do dnia 16 lipca
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.		75	50	50	50	45	45	40	40	35

Zgodnie z zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która obowiązuje od dnia 12 maja 2021 r., gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów komunalnych w wysokości:

- 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

W związku ze zmianami w ww. ustawie w sprawdzaniu Wójta Gminy przekazywanemu Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, należało wykazać osiągnięte poziomy składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych w roku 2020 i 2021 (Ps), które wyniosły kolejno: 4,22 % i 4,04 %.

Jeżeli osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest równy bądź mniejszy niż poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynikających z załącznika do ww. rozporządzenia, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty (tab. 5).

Tabela 5. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Rok	2019	2020	2021
Poziom odzysku	0,38 %	0,09 %	0,08 %

Źródło: sprawozdania Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela 6. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych tj. papieru, metali, tworzywa sztucznych i szkła:

Rok	2019	2020	2021
Poziom recyklingu	38,05 %	49,43 %	21,23 % (wagowo)

Źródło: sprawozdania Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela 7. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Rok	2019	2020	2021
Poziom recyklingu	100 %	98,60 %	98,93 %

Źródło: sprawozdania Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

IV. OPŁATA Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Rada Gminy Aleksandrów Kujawski ustaliła, że najbardziej optymalną metodą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości.

W roku 2019 miesięczna opłata za odpady segregowane wynosiła: 10,50 zł/osobę, natomiast za odpady niesegregowane - 21,00 zł/osobę i obowiązywała do końca roku.

W związku z przeprowadzoną analizą finansową nad system gospodarki odpadami Rada Gminy Aleksandrów Kujawski Uchwałą nr XV/122/19 z dnia 26 listopada 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2019 r., poz. 6332) ustaliła nową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 18,00 zł miesięcznie/osobę - jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz stawkę w wysokości 36,00 zł miesięcznie/osobę, w przypadku jeśli odpady nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny. Nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązywały od 01 stycznia 2020 r.

W związku ze zmianą Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.), od 1 września 2020 r. zmianie uległy zasady związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszyscy mieszkańcy Gminy Aleksandrów Kujawski zobowiązani są do segregacji odpadów komunalnych. Ustawa nie daje możliwości wyboru przez właściciela nieruchomości sposobu gromadzenia odpadów w sposób nieselektywny. Rada Gminy Aleksandrów Kujawski na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podjęła Uchwałę Nr XXII/166/20 z dnia 28 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 3898) w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenie wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski. W związku z powyższym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski od 1 września 2020 roku dla odpadów zbieranych w sposób selektywny nie ulega zmianie i wynosiła 18,00 zł miesięcznie/ osobę. Natomiast w przypadku niewywiązania się z obowiązku segregowania odpadów komunalnych, od wspomnianej daty ustalono nową stawkę opłaty podwyższonej w wysokości 72 zł miesięcznie/ osobę. Opłata ta określana jest na drodze decyzji administracyjnej w przypadku braku wywiązania się przez właściciela nieruchomości z obowiązku segregacji odpadów komunalnych.

Wraz z przyjętą zmianą do Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.) wprowadzono dla osób kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych, zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 1,00 zł miesięcznie od

1 mieszkańca. Przepis ten dotyczy tylko zabudowań budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. Na dzień 31.12.2021 r. na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski zostało złożonych 228 deklaracji (6,86 % wszystkich deklaracji) o kompostowaniu bioodpadów, co stanowiło liczbę 800 mieszkańców gminy kompostujących bioodpady (8,09 %).

W związku z Uchwałą Rady Gminy Aleksandrów Kujawski Nr XXVI/206/20 z dnia 7 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r., poz. 6309) w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski postanowiono, że od 1 stycznia 2021 r. nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie wynosić 19,20 zł miesięcznie / osobę, jeżeli odpady będą zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz stawkę w wysokości 76,80 zł miesięcznie / osobę, w przypadku jeśli odpady nie będą zbierane i odbierane w sposób selektywny (opłata podwyższona za brak segregacji).

Bez zmian w roku 2021 pozostała stawka częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku i wynosiła nadal 1,00 zł od miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Zgodnie z art. 6 k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Uchwałą Nr XXI/162/16 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 17 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r., poz. 2193) ustalono stawkę zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, w wysokości 10 % miesięcznej opłaty od każdej osoby posiadającej KDR. Z powyższego zwolnienia w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi skorzystało 891 mieszkańców według danych na dzień 31 grudnia 2021 r.

W związku przeprowadzoną analizą finansową nad system gospodarki odpadami w dniu 30 listopada 2021 r. Rada Gminy Aleksandrów Kujawski podjęła Uchwałę Nr XXXIX/308/21 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2021 r. poz. 6367) zmieniająca Uchwałę w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski.

Zgodnie z powyższą Uchwałą ustalono nowe miesięczne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wyniosły 25,00 zł od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, 100,00 zł od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość – opłata podwyższona w przypadku nie wypełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów oraz podwyższono częściowe zwolnienie z opłaty dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych z 1,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca na 2,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca. Nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi miały obowiązywać od 01 stycznia 2022 r.

Zestawienie porównawcze obsługi systemu odbioru opadów komunalnych w roku 2021 w stosunku do lat poprzednich przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 8. Zestawienie dotyczące obsługi systemu w 2021 r. w porównaniu do lat poprzednich

Rok	2018		2019		2020		2021	
Liczba złożonych deklaracji	3 177		3 137		3 591		3 632	
Liczba osób objętych systemem	9 505		9 026		9 054		8 923	
Liczba deklaracji – o segregacji	3 050	96,00%	3 000	95,63%	3 565	99,28%	3 607	99,31%
Liczba deklaracji – o nie segregacji	127	4,00%	137	4,37%	26	0,72%	25	0,69%
Stawka opłat segreg. / nie segreg. (zł)	10,50	21,00	10,50	21,00	18,00	36,00	19,20	----
Stawka opłaty podwyższonej (zł)					72,00		76,80	
Ilość odpadów zmieszanych (Mg)	2 500		2 070		1 668,18		1 314,26	
Ilość odpadów segregowanych (Mg)	1 560		1 305		1 979,19		2 306,74	

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) Rada Gminy Aleksandrów Kujawski podjęła Uchwałę Nr XXXVI/290/21 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Tym samym utraciła moc Uchwała Nr XX/198/12 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 20 grudnia 2012 r.

Od dnia 28 września 2021 r. na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski obowiązują następujące górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi odbierania odpadów komunalnych:

- 1) za odbiór odpadów komunalnych, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny ustala się opłaty za odpady gromadzone w pojemniku lub worku:
  - a) o pojemności 60 l - w wysokości brutto 24,00 zł;
  - b) o pojemności 110 l / 120 l - w wysokości brutto 34,00 zł;
  - c) o pojemności 240 l - w wysokości brutto 48,00 zł;
  - d) o pojemności 1100 l i większy - w wysokości brutto 195,00 zł;
- 2) za odbiór odpadów komunalnych, które nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny ustala się opłaty za odpady gromadzone w pojemniku lub worku:
  - a) o pojemności 60 l - w wysokości brutto 33,00 zł;

- b) o pojemności 110 l /120 l - w wysokości brutto 48,00 zł;
- c) o pojemności 240 l - w wysokości brutto 68,00 zł;
- d) o pojemności 1100 l i większy - w wysokości brutto 267,00 zł.

V. WNIOSKI

Oceniając stan gospodarki odpadami na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski w 2021 r. należy zwrócić uwagę na kilka aspektów:

- 1) Gmina Aleksandrów Kujawski osiągnęła w roku 2021 r. wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- 2) Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada nowe zasady odbioru i gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez: brak możliwości zbiórki zmieszanej (wszyscy są zobowiązani segregować), nowe zasady związane z kompostowaniem bioodpadów, przyjmowanie nowych frakcji odpadów na PSZOK (m.in. igły, strzykawki), zmianę częstotliwości odbioru odpadów komunalnych, co bezpośrednio rzutuje na koszt funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz koszt obsługi firmy odbierającej odpady komunalne;
- 3) Należne opłaty nie zapewniały realizacji obowiązku nałożonego art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 4) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, za rok 2021 i lata kolejne, przy składaniu sprawozdania Wójta Gminy za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami za rok 2021 uwzględniono odpady komunalne poddane recyklingowi „u źródła” tzn. wyliczoną szacunkową ilość odpadów poddanych recyklingowi w przydomowych kompostownikach (Mk = 88,7400 Mg), co pozwoliło na wypełnienie obowiązku osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 20% wagowo za rok 2021 (osiągnięty poziom - 21,32 %);
- 5) W związku ze zwiększeniem wysokości częściowego zwolnienia z opłaty dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych z 1,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca w 2021 r. na 2,00 zł miesięcznie od 1 mieszkańca od 1 stycznia 2022 r., w okresie od 1 stycznia do 21 kwietnia 2022 r. zostało złożonych 125 deklaracji dot. kompostowania bioodpadów. Dla porównania przez cały rok 2021 mieszkańcy złożyli 228 deklaracji dot. posiadania kompostownika na działce, co stanowi 54,82 % złożonych deklaracji w 2021 r.;
- 6) W terminie od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. zrealizowano 4 miesięczny pilotażowy program dodatkowej zbiórki odpadów segregowanych na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski, w ramach których odbierane zostały od mieszkańców gminy

- 2 dodatkowe frakcje odpadów: PET/PETE oraz karton. Spośród 1174 posesji, które wzięły udział w niniejszej zbiórce odpadów wylosowano 3 główne nagrody o wartości 100 zł oraz 300 nagród o wartości 20 zł, do wykorzystania w szkółce ogrodniczej na zakup zieleni;
- 7) Istnieje realne zagrożenie nieosiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnych w latach kolejnych;
- 8) Priorytetowymi zadaniami dla gminy na lata następne będzie m.in.:
- a. dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi oraz konieczność ewentualnego doposażenia nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do selektywnej zbiórki odpadów;
  - b. dalsze działania, które pozwolą sprostać osiągnięciu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – zarówno edukację mieszkańców zachęcającą do segregacji odpadów, jak i działania dodatkowe mające na celu zmniejszenie ilości odpadów nie segregowanych, na rzecz odpadów segregowanych;
  - c. prowadzenie działań kontrolnych wpływających na poprawę segregacji.
- 9) System gospodarki odpadów boryka się z dużymi problemami związanymi z brakiem rynku zbytu odpadów segregowanych oraz wzrostem kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych (opłaty, media, wynagrodzenia, wzrastające koszty transportu). W najbliższym czasie może stać się realna konieczność zmiany stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z up. Wójta

mgr Malwina Andrusiak
Zastępca Wójta

Sporządziła: Agata Paczkowska – referent ds. ochrony środowiska